GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.
Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.
Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.
All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.
If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Universitetsbiblioteket

NYA DIKTER

AF

HUGO TIGERSCHIÖLD

P. A. NORSTEDT & SÖNER

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
UMEÅ
56749

Umeå universitetsbibliotek
00001716572 56749 Mag
Tiger.Nva dikter

Umeå n. allm. läroverks bibliotek
Hcb
22921/5-1

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
-6. SEP. 1974
UMEÅ

2,50

Nya Dikter

af

Hugo Tigerschiöld

Nya Dikter

af

Hugo Tigerschiöld

Stockholm
P. A. Norstedt & Söners förlag

STOCKHOLM 1891
KONGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

INNEHÅLL.

Ur den nya skogen.

Den nya skogen 9
Från gatan 13
Mottagen 16
Utan aning 18
Afväpnad 21
I strömmen 23
På kaféet 25
Ringen 30
Gengåfva 32
Silkesduken 34
Från södra bergen 36
I Kungsträdgården 40

Ur folkets lif.

I skogens bryn 45
Gamle Lars 53

Från Savoyen.

Lyrik 63
Varm jordmån 66
Margherita 68
Ungdomen och sorgen 70

Blandade dikter.

I hyttan 89
Hoppets stjärnor 90
I gevär 92
Genom Frankrike 95
Från hafvet 97
Den osynliga dräkten 101

Diktens födelse 103
I sadeln upp! 105
Vägledd 109
Påskhymn 110
Dröj! 115

John Ericsson.

I. På oceanen 121
II. John Ericsson 123
III. Fäderneslandet 127

UR

DEN NYA SKOGEN

Den nya skogen.

Här jag i stadens fängsel,
tryckt af dess äflans trängsel,
mot skogens skönhet såg,
en glädjens dag det hände,
jag mig ej ensam kände —
en skog omkring mig låg.

Här under stadens himmel
i detta mänskovimmel
jag fann en annan skog.
Jag saknade ej längre:
en djupare och trängre
emot mig grät och log.

Hvad stammar sönderbrutna
och kronor öfvergjutna
af lyckans gyllne sol!
Och grenar, som sig vrida
i smärta vid min sida,
och rosor och viol!

Och tår på tår som halkar
vid bön från ögonkalkar,
som skifta himmelsblått;
och frodiga och svultna,
och stockar, som förmultna,
och friska, gröna skott!

I hvarje årets vecka
går döden ut att blecka.
Jag hör hans yxas dön.
Men lifvet sår med handen
i myllan och i sanden
millioner nya frön.

Bland ungskog och bland timmer
hvad skuggor och hvad skimmer,
hvad sång ur dunkel vrå!
Och lägger jag mitt öra
till barken, kan jag höra
ett hjärta våldsamt slå.

Hvad röster underbara
liksom i skogen svara
till fruktan och till hopp!
Hvad händer här, hvad stundar? —
Är det väl natt som blundar,
slår dag sitt öga opp?

Ur skogens mörker tränger
en suckan, som sig mänger
med brynets lätta sus,
en suck från dem, som vänta
i skogens djup en glänta
till luft och sol och ljus.

Jag vill, min längtan trogen,
dit in i djupa skogen,
mig locka dessa ljud.
Ej längre där de sofva.
Jag hör dem brusa dofva
till frihet och till Gud.

Från gatan.

Invid gatan, hvarest folket strömmar,
sökande en verklighet åt drömmar,
ligger midt i bruset
grafstensfabrikantens öppna gård.
Kors och pelare till hälften brutna,
höga vårdar, skimmeröfvergjutna,
i granit och marmor
gifva anblick af en kyrkogård.

Hvad har döden i din id att göra?
Dofva klockljud nyss ha stört ditt öra,
i ditt lopp dig hejdat
granrismattan framför grannens port.

Hvadan midt i staden dessa vårdar? —
Utom tullen ligga dödens gårdar.
Tids nog för dig vagnen
med det svarta spannet till dess ort.

Vinningslustan eller kärleksglöden
ger ej tid att tänka nu på döden,
tusen värf att fylla,
tusen fröjder, som du än ej vet.
Ej du grubblar öfver gåtans under,
lifvet ger dig några korta stunder,
döden sen behåller
dig i evigheters evighet.

Skyggande för grafvens tecken hastar
så du gatan framåt, ingen rastar —
Jo, en gammal gubbe
och en flicka finna tröst däri.
Han ej räds för dessa stenars skara,
ingen grafskrift skall hans namn bevara;
dessa vårdar vänta
deras namn, som ila nu förbi.

Har för honom döden mera värde
än de magra ax på Grubbens gärde
lifvet honom unnar,
sedan gyllne skörd han sett förgå?
Flickan, som åt lifvet vill sig gifva,
speglar sig i vårdens svarta skifva —
djupt i dödens spegel
le två ögon skimrande och blå.

Mottagen.

De ord, som slängts dig hundra gånger förr,
du fått i dag vid mången bronsprydd dörr.

Men, gubbe, om du än kan härda ut,
om du kan lida några år till slut,

när smärtan plogat djupt din pannas grund,
och hungern lagt kring ögat svart en rund,

när sorgen blekt ditt gråa hår till hvitt,
och skägget faller böljande och fritt, —

då, arme gubbe, kommer ock din tid,
då skall dig rikedomen kännas vid.

Ditt sorgsna hufvud fullt af karaktär,
som tungt mot gatans sten du lutadt bär,

skall konstnärn taga som en god modell,
och måla dig i varmaste pastell.

Desamme, som dig visat bort i dag,
då skola bjuda högt för dina drag.

Där dig ej unnades i köket tak,
där skall du trona i ett praktgemak.

Och där skall släktled efter släktled se
din djupa blick af lifvets nöd och ve,

densamma blick, hvarmed du en gång förr
såg in igenom ättefaderns dörr.

Utan aning.

Läxan nyss är slutad;
öfver sagobokens under lutad
sitter liten flicka
tyst i lampans sken.
Inga skyar segla
på den rymd, som hennes ögon spegla,
hennes panna skimrar
lugn och oskuldsren.

Säll i hand hon tager
sagans blonde prins i rosendager,
möter lugn dess jätte —
hvarför vara rädd? —

Skulle hot han bära,
äro far och mor och syskon nära,
själfva Fellow vaktar
trogen från sin bädd.

Trygg hon gläds åt ljuset,
vet ej af att stormen nalkas huset,
att en nära molnvägg
hotar hög och bred.
Hon förstår ej ordet,
som de hviska omkring arbetsbordet:
Florens och Neapel —
hvad har hon därmed!

Hon är omedveten
om den stora skumma hemligheten,
som en dag skall blifva
kolmörk verklighet:
Skall hon ensam vara? —
Far och mor och syskon skola fara
hän till länder, hvilkas
namn hon knappast vet.

Läxan nyss är slutad;
öfver sagobokens under lutad
sitter liten flicka
tyst i lampans sken.
Inga skyar segla
på den rymd, som hennes ögon spegla,
hennes panna skimrar
lugn och oskuldsren.

Afväpnad.

Vid foten af den store kungens stod
en målare har öppen salubod.
Hans konstverk stå just icke högt i värde
hos herrar sakförståndige och lärde.

När jag en dag förbi butiken gick,
gaf åt hans taflor medlidsam en blick,
jag såg ett ungpar i förtjusning stanna
framför en duk, den grannaste af granna.

Det var ett landskap med en stuga i,
som målad efter deras fantasi.
Och nog var himlen blå och sjön desslikes;
dess kobolt var ett saligt himmelrikes.

Och ängen var så grön och saftig gjord,
som om den ämnats åt en ayrshire-hjord;
och stugan, leende i mörka skogen,
var hoppets kärleksröda färgbild trogen.

Emellan sig de bytte några ord,
och utan prut var handeln genast gjord.
I blickar uppenbar var deras lycka.
Hvem hade hjärta denna dem förtycka?

Och sedan dess jag aldrig mera ler,
då jag den gamle målarns taflor ser.
Har han ej rätt att bringa dem i dagen,
blott någon blir i deras färg betagen?

I strömmen.

Var om våren det en middagsstund,
knoppar svällde nog i hvarje lund,
men på gatan, som af folk var full,
strödde solen blott en smula gull.

Midt i strömmen, som jag dref uti,
kom en bonddräng körande förbi;
spannmålslasset blifvit såldt å torg,
litet stadsköp låg i vagnens korg. —

Har du kommit i en ström, som vred
suger dig i sina hvirflar ned,
och en planka känt att räddas på,
kan du veta hvad jag kände då.

Jag ur mänskoströmmens strid och sorg
velat kasta mig i vagnens korg
för att osedd följa bondens dräng
ut till åker, skog och sjö och äng.

Men ur strömmen mötte mig i hast
då ett blått och vänligt ögonkast,
liksom räckande en säker hand. —
Vagnen for; jag kände åter land.

På kaféet.

Omkring marmorborden
glada kotterier
gåfvo luft åt skämtets
fria fantasier.

Ännu fanns att hälla
i de tömda glasen,
ännu ingen varning
skrufvade på gasen.

Ur den täta röken
rop på punsch och vatten,
högre glam med flickan,
som det led mot natten.

I ett hörn af salen
satt till timmar sena
gäst, som ingen kände,
drickande allena.

Ena handen stödde
hjässans kala måna;
tinningarna hade
intet mer att låna.

Glaset stod urdrucket
vid en konjaksflaska,
och cigarren slocknad
låg uti sin aska.

Blicken, som i oro
omkring rummet irrat,
nu en stund som naglad
vid ett minne stirrat.

Mannens skick till honom
drog allt fleres blickar;
mellan borden byttes
hviskningar och nickar.

Men med ens de tego,
löjena och talen,
då hans namn, ett välkändt,
lopp igenom salen.

Denna blick, som höljdes
nu af själens dimma,
en gång sågs af ädel
konstnärslåga glimma.

Denna hand, som skälfde
nu på marmorns skifva,
förut, säker, bildat
konstverk som förblifva.

På ett blad han nedskref
några ord och sträckte
sig mot närmsta bord och
mig det skrifna räckte.

»Kärleken är döden»
stod på bladet skrifvet —
jag, som satt och tänkte:
kärleken är lifvet!

Kärleken är döden
gaf han som behållning
mig, som kommit in i
kärlekens förtrollning!

Endast några alnar
skilde våra hjärtan —
mitt ett hoppets hemvist,
hans ett rof för smärtan

Bladet, från mig taget,
flög kring salen vida.
Öfver mångens anlet
sågs en skugga glida.

Kärleken är döden
ringde i mitt öra.
Än i morgondrömmen
kunde jag det höra.

Ringen.

Jag gick förbi en guldsmedsbod,
klenod där glänste vid klenod.
Bland stenars mångfald, som jag såg,
en guldring låg.

Det var en liten enkel ring
och slät i ytan rundt omkring.
Dock syntes den mig mera ren
än ädel sten.

Om ock jag ägt den stjärneskatt,
som blänkte där i klädets natt,
jag offrat allt som ingenting
för denna ring,

om blott jag som ett trohetsband
fått fästa ringen på en hand,
sen djupt jag ristat i dess famn
en dag, ett namn.

Gengåfva.

Dref mig sorgen från mitt skrifbord hän
ut bland Humlegårdens dunkla trän.
Där i skenet af en lykta fann
jag en fattig man.

Och jag kände mig med ens så varm.
Han på pengar, jag på glädje arm,
kunde vi just, skilda ej ett grand,
ta hvarann i hand.

Och jag tog hans magra hand i min.
Liten var den slant jag smög därin,
men uti hans hjärtas kalla jord
föll ett vänligt ord.

Och ur ögats mörka håla fick
jag till mötes nu en solig blick,
och han sade, böjande sig ner:
»Gud välsigne er!»

Bedjande om bistånd, själf han gaf
större gåfva än jag visste af.
In i parkens djupa skugga han
skymtande försvann.

Men mot ljuset gick hans varma bön.
För ett vänligt ord hvad härlig lön:
nästa dagens afton fann jag dig —
Gud välsignat mig.

Silkesduken.

Det var en afton på Sorrentos strand,
en kvinna bjöd till salu denna duk.
Som jag för slikt ej fann mig hafva bruk,
jag, vägrande, från henne gick.
Då kom hon efter, grep min hand
och sade, skjutande en glödhet blick:
»Signore, den är glänsande och mjuk —
Signore, köp den åt ert fagra vif!» —
Jag svarade: »Mig binda inga band,
fri njuter jag min ungdoms lif,
jag älskar hafvets vida rand,
din djupblå himmel och din sköna strand.»
Men kvinnan fortfor, sänkande sin röst:
»Har du ej vif, kan du väl få,
när kärleksguden siktar mot ditt bröst.
Men skulle, arme, du få ensam gå
i fjärran land,

göm duken till din sista stund!
När, efter lifvets vandring trött,
du sjunker in i dödens blund,
på den du många sofva sött
och drömma om Sorrentos sköna strand.» —
Jag köpte duken. — Fastän år förgått,
än ligger den i samma veck den fått,
ej rörd af någon kvinnas hand. —
Tag duken nu!
Den väntat dig, den är ej min:
fast ej jag visste, att du fanns,
när först jag såg dess gula glans,
var dig den ment; den var från början din. —

När så en gång jag sjunker in
i dödens djupa blund,
du tager duken i din fina hand
och sveper den omkring mitt hufvuds rund
och kysser mig,
jag glömmer gärna då Sorrentos strand
men minnes evigt dig.

Från södra bergen.

Tillägnad Grefve Carl Snoilsky å hans femtionde årsdag.

Från rikedomens högkvarter
med raka gators pina
jag kom en dag, som än jag ser,
till bergen i Katrina.

Dess kojor, sjunkna ned på knä
och gråa som i trasor,
i bergens skrefvor sökte lä
mot fattigdomens fasor.

Med bruten rygg en kåk där låg
som lytt för hela lifvet,
dess fönster likt ett öga såg,
ett öga dolskt och rifvet.

Dess mörker som en afgrund bjöd,
jag nalkades och ryste,
mig lyste se den djupa nöd,
som detta näste hyste.

Jag öppnade dess gatuport,
men klinkan blef i handen —
se, hvilken solig himmelsk ort
vid själfva afgrundsranden!

En gård med äppelträd i blom
och skimrande pioner,
en liten fridlyst helgedom
med färger och med toner!

Längst ut på branten från en gren
en konstlös gunga hängde,
en liten tös med bara ben
i gungan sakta svängde.

Så sakta, som om vårens vind
till drömmar ville gunga —
en blomma föll på hennes kind
från trädets rika klunga.

Djupt under hennes fötter låg
i solljus skönt ett rike,
vid mälarvåg och saltsjövåg
en stad förutan like.

Tyst, flickan sof! Hon skönjde blott,
fjärrblånande i drömmen,
dess kyrkor och dess torn och slott
och masterna på strömmen.

Hvad sakta surr af honungsbin
omkring syrenens klasar;
där sjöng en bofink melodin
till några humlors basar. —

Jag kände som jag stal en blick
in i en helig gömma.
Jag stängde porten, bort jag gick,
lät flickan ostörd drömma. —

Och så jag för all evig tid
djupt i min själ bevarat
den bild af oskuld och af frid,
mig nöden uppenbarat.

I Kungsträdgården.

Där fåglarna sjunga
från nyklädd gren
och tulpanerna skimra
i solens sken,
där mötas två barn
i bländande hufvor,
där finna hvarandra
två turturdufvor.

De tvekande flugit
för första gång
ur mödrarnas varma
och trygga fång,
de dristat sig ut öfver
sandhafvets vågor,
de lockats af blommornas
röda lågor.

De hälsa hvarandra
på samma gång
med ord, som ljuda
som fågelsång;
de språkas och ställa
hvarandra frågor,
de tänka ej mer på
tulpanernas lågor.

Men gossen, han sträcker
en knubbig hand
mot kinders skuggade
rosenland;
och flickan, hon ler
i sin hvita hufva
med ögon blånande
djupa, ljufva.

Där dröjer en gubbe,
ett hofrättsråd,
han tappar den vädjade
sakens tråd,

i ögonens dunkel
det tänds en dagning,
han lyssnar till jollrande
föredragning.

Och själf har jag stannat,
mitt hjärta slår —
här leker min gosse
väl nästa år,
och här får jag honom
i famnen sluta,
och gubben får gärna
stå kvar och njuta.

Där fåglarna sjunga
från nyklädd gren
och tulpanerna skimra
i solens sken,
där mötas två barn
i bländande hufvor,
där finna hvarandra
två turturdufvor.

UR FOLKETS LIF

I skogens bryn.

Och solen var skön i den brustna skyn
och luften septembersval.
Hon stod i skogens yttersta bryn,
där stigen stupar mot dal.

Hon lutade sig mot gärdets led,
som bar hon en hjärtesorg;
det rödhvita hucklet halkat ned
från hårets flätade korg.

Hon skådade ut ur granarnas skygd
som öfver haf från en ö,
men blicken sökte ej by och bygd,
ej dalens blänkande sjö.

I fjärran bortom skogarnas rand,
som blånade längst i öst,
på grönskande stigar i drömmens land
hon sökte sin hjärtetröst.

Och där var rodnande rosors doft
och silfrande bäckars språng,
och där ur trädens vajande loft
var kvillrande fågelsång. —

Hon mindes i somras en junidag,
hon gick med korna i vall,
och himmelen log i ljuft behag,
hon gnolade glad en trall.

Och då bröt fram ur de gröna snår
prästgårdens unge student.
Väl räknade hon sina sexton år,
men aldrig än slikt hon känt.

Han sporde henne, hvar månde hon sett
en blommande sällsynt ros.
Hon mindes icke, hvad svar hon gett,
hon velat löpa sin kos.

Det rörde sig ljuft i hennes sinn',
då, följande henne å led,
han såg henne blidt i ögat in —
hvad menade han därmed?

Och sen han frågat, hvad namn hon gaf
en ört, som vid stigen han fann,
åt djupa skogen han böjde af
och skymtade och försvann.

Sen hände det en och annan gång,
han gick öfver torpets tun.
Hon gitte ej mera trall och sång
och sagor om näcken och frun.

Nej, forna tankar ej vände om,
ej mera som förr hon sprang.
Hon ropade nog: »Ko-kona kom»,
men icke med samma klang. —

Det var en leende lördagskväll,
hon stod invid torpets grind,
hon hörde hans röst bak bergets häll,
hon rodnade högt å kind.

Det var då en underlig sammankomst!
Han sade, där fram han skred,
han funnit å torpet ett fagert blomst —
hvad menade han därmed?

Han månde menat hvad än som helst,
fullt allvar eller blott lek,
hon kände sig från all ängslan frälst,
hjärtljufveligt viljevek.

Han syntes så hög och herrelik,
fast ännu till åren ung,
han var henne mera mäktig och rik
än någon kejsar och kung.

Hans hvita mössa sken henne mot
mer härlig än krona af guld,
hon velat falla intill hans fot
och bedja om hägn och huld.

Hon velat skänka en pärlande tår
af den gråt, som i ögat stod,
hon velat lösa sitt långa hår
och visa dess gyllene flod.

Försvunnen han var, när hon åter såg opp,
hon hörde ej mer hans röst,
men trasten, som satt i tallens topp
för henne spelte till tröst. —

Sen såg hon honom en gång — för sann
det kom som en himmelens skänk.
Hon satt på kvinnfolkssidan och han
i prästgårdens manfolksbänk.

Predikan var som ett bjällrande ljud,
hon hade ej mångt förstått;
när prästen talte om Herren Gud,
hon tänkte på honom blott.

En gång hon lät sina blickar gå
dit bort under orgelns brus;
hon såg hans hufvud, det föll däråt
ett knippe dallrande ljus. —

Hon stod i skogens yttersta bryn,
där stigen stupar mot dal,
och solen gick in i den mörka skyn
och luften blef kylande sval.

Hon skådade ut ur granarnas skygd
som öfver haf från en ö,
men blicken sökte ej by och bygd
ej dalens blygråa sjö.

I fjärran bortom skogarnas rand,
som blånade längst i öst,
på grönskande stigar i drömmens land
hon sökte sin hjärtetröst.

Där borta, hon kunde ej veta hvar,
i okänd oändlig värld
han gick som den finaste herrekarl
och läste sig än mer lärd.

Hvad aktade han en tossig tös
som hon uti blaggarn klädd!
Hon hörde samman med kätte och fjös,
hon födits å fattigbädd.

Ja, ringare bokvett ej kunde ges
än hennes, hvad var det värdt?
Se Luthers lilla och stora katkes
var allt hvad i bok hon lärt.

Och blicken gled ur det fjärran blå
till dalen, skuggad af skyn;
där såg hon korna på bete gå,
där plöjde bönder ur byn.

Det skiftade gult i sommarskog,
det likade sig till höst,
en skara af vildgäss åt söder drog,
hon hörde dess klagande röst.

Dock skulle väl vintern den långa förgå,
och sommaren komme nog,
då liljorna åter i brudlin stå
och rosorna rodna i skog.

Gamle Lars.

I.

Det var på självfvaste julekväll.
Han ville hinna ett ensligt tjäll
i Tivedens mörka bryn.
Den by han vandrade nu förbi
han ägt ett fjärdedels mantal i.
Där låg hans gård, den bästa i byn,
och elden på härden brann —
en bitter syn
för den vandrande handelsman.
Och där i väster, som fordom, stod
hans stall, hans loge, hans visthusbod.
Där låg hans åker och där hans äng;
han jämt haft städslade piga och dräng;
han ägt en häst,
som löpte i socknen bäst;

från ladgårdsbacken i morgonsol
den grannaste guldtupp gol;
till kyrka han for och till stad för mest
i kärra med fjäderstol. —
Men allt var som smultet inom kort.
Han vände från byn sig bort.
En tår på hans kind
blef is i den hvinande vind.
Han såg i staden en lockande skylt:
ett äpple, som var förgylldt.
Dit hade han dragit slant efter slant,
där hade han satt sin gård i pant,
där vällde en flod, hvars brinnande djup
uppslukat hans boskap, ko efter ko,
hans häst, hans kärra, hans lösörebo.
Det sista fåret han sålt i en stund
för icke stort mer än en sup.
Så hade han jagats från gård och grund
liksom en främmande hund.
Men hellre än ligga socknen till last
han skulle gå till det brast.
Och från den da'n af hans olycksår
han icke rört vid en brännvinstår.
Och så det hände, att gamle Lars

för sig själf kunde stå till svars.
Han vandrade kring med låda på rygg,
åt litet förnöjd och trygg;
den magra vinsten på knappar och tråd
var åldringens födoråd.

För bygden han kände sig likväl skygg,
och aldrig han kunde förmå sig att
i byn begära hus för en natt.
Den bonden, som köpt hans gamla gård,
med klingande pingla nyss kört om,
så styf i nacken och hård;
från staden i flygande fläng han kom
med kaffe och socker och gryn till gröt
och en brännvinskutting i hö't.
Men gubben ej bjöds att sitta opp,
fast snön dref ner i yrande glopp
och mörkret i hast föll på.
Men om han bjudits, han gett till svar,
att gubben var van att gå.
Där borta i väster i skogens kant
där bodde en krigsman, en välbekant
från unga dar,

där ville han jula bak' timrad vägg
och lösa från ryggen lådan han bar
och tina sitt frusna skägg. —
Han gick och mindes en vårdag grant,
då endast en skimrande, svanhvit sky
på himmelens klarblåa fäste sam;
han vandrade in i Edsbergs by,
när klockorna ringde till pingstens helg;
han möttes af barnens yra glam,
de ropade: Tälj oss pipor, tälj,
du slipper ej annars fram! —
Han satte sig ned på landsvägsren
i solens sken
och skar dem pipor af bäckens sälg;
själf skar han sig en med konsthål i
och spelte en glad melodi. —

Nu ljöd i hans öra en annan låt,
där han sträfvade vägen smått framåt
i den tunga, djupa snön.
Det var en enda skärande ton,
som när vargarna tjöto i mon
eller lommen skriar å sjön.

Nu yrde vinden i vägens spår,
och rymden var svart som en bår.
Granbuskarna, satta vid vägen ner,
han kunde ej skönja mer.
Han vände sig om att andas ut —
tänk om han skulle, en enda stund, —
nej, kanske det blefve hans säkra slut, —
dock, om han skulle en kort minut
i drifvan, den mjuka, få hvila ut,
men icke falla i blund.
Han kämpade fram ett bösshåll till,
fastän han om vägen var vill.
Så lade han sig i drifvan ned, —
den sängen var lång och bred;
på lådans tyngd han ej längre bar,
han låg mot det lenaste örngåttsvar;
beställsam stormen drog upp under hakan
det snöhvita, mjälla lakan;
det lät som en vaggsång utur dess mund,
han sjönk i en ljuflig blund. —
Där drömde han nu, den gamle Lars,
han for i det grannaste »åkipage»,
med tre par hästar, lakejer i bak
det var nu en gifven sak;

på kuskbocken höll om tömmarna vård
den bonden, som köpt hans gamla gård;
han for genom rymden, en konung lik,
i kråmande kort galopp;
gullportarna slogos på gafvel opp,
han körde i himmelrik;
han tyckte sig se en skymt af Gud
och höra basunernas ljud . . . .

I länsmansgården var lugnt och godt.
Sin dans kring julgranen barnen trådt.
I syskonsängen, som bäddats varm,
de slumrade nu med docka på arm
i dröm förtrollande ljuf.
Men länsman vred på luckornas skruf,
ty stormen riste i fönsterkarm
och skakade tak och grund.
»Det är ej väder ens för en hund;
se till att gårdvarn ej utestängs»,
han sade och gick till sängs.

II.

På julemorgon var stormen tyst,
där hördes ej knäpp eller knyst,
men dagen glimmade klar och kall,
och från skogens blånande bryn
kastade solen, kopparröd,
sin vinterglöd
öfver drifvornas stelnade böljesvall
och öfver den vaknade byn,
där från hvita tak
röken steg blå och rak. —
Att komma loss
med bjällror och bloss
till otta ej varit vån,
ty snön låg ju hög som hus.
Men bönderna körde sin landsvägsplog
i gnistrande morgonljus
med dunder och dån,
med knarr och knak
i gistnad fog
och med hi och hå
och hej och hallå
från dussinet drängar i bak.

När så de hunnit till gärdets höjd,
där vägen kröker, åt vänster böjd,
framhästarna skyggade till med ens
och lydde ej pisk eller trens. —
Hvad var det, som där vid kröken låg, —
ett hufvud, som dök ur drifvans våg,
ett skäggigt hufvud! — »Nej, Gu' bevars,
jag tror det är gamle Lars!» —
De drogo ur drifvan hans stelnade kropp,
de lyfte den döde på plogen opp.
Och så blef det sant hvad han drömde om:
på sista färden till kyrkan han kom
i gäfvaste »åkipage»;
framför honom höll om tömmarna vård
den bonden, som köpt hans gamla gård;
och tre par hästar, lakejer i bak,
det var nu en gifven sak.

FRÅN SAVOYEN

Lyrik.

Näktergalen sjunger
ej i solens sken,
ej på öppna fältet,
ej från kronans gren.

Näktergalen sjunger
ej där folket går,
näktergalen sjunger
i de djupa snår.

Först när solen sjunker
och Savoyens berg
glöda i det smälta
böhmerglasets färg,

när där nere domnar
stadens arbetssorl,
och i parken höres
endast brunnens porl, —

lyss, då klingar sången
ut ur järneksnåret,
hvarest vilda rosor
klänga hela året.

Drillen stiger eldig
uppför skalans branter,
störtar åter lik ett
regn af diamanter,

i en ton af klarhet
håller ut på alpen,
kastar sig af längtan
från den högsta stalpen. —

Nalkas lyssnarn hänförd
utför kiselgången,
tystnar fågeln plötsligt
midt i kärlekssången.

Lyssnarn ser blott snåret
sina skuggor blanda,
och han hör blott brunnens
evigt enahanda.

Näktergalen sjunger
ej för världens öra,
sångens rika välljud
skall blott en få höra.

Aix les Bains, Villa Chevallay.

Varm jordmån.

Aix les Bains, Villa Chevallay.[1]

Sykomorer hålla vården
omkring blomstergården,
där mitt bo jag har.
Rosor så af hälsa skära,
som dess sängar bära,
ej en barnkind bar.

Varmare än här ej glöda
rosor purpurröda
i Firenzes dal;
och så hvita, oskuldsrena
evig snö allena
vet jag ha i val.

1 Villan är belägen öfver de underjordiska grottor, i hvilka det varma vattnet framkväller.

Brunn, som ständigt mumlar, svara:
Kan du mig förklara
denna skönhets grund?
Skulle i min gård jag finna
hälsans åder rinna
evigt varm och sund? —

Lägger jag i svala natten
handen till rabatten,
kännes jorden varm;
och jag hör liksom ett hjärta
klappa, fritt från smärta,
djupt i jordens barm.

Margherita.

Margherita, Margherita,
bergens bästa skatt,
under hvilken olycksstjärna
föddes du en natt?

Margherita, Margherita,
stackars flicka du!
Herren till Beauport har
sett din skönhet nu.

George Noir har sett din oskuld
leka oförställd
som ett bländhvitt lamm i bergens
gröna betesdäld.

Margherita, Margherita,
hvem kan svara på,
hvadan riddarn kom till denna
bergens gömda vrå?

Margherita, Margherita,
knappt mer än ett barn,
har du mött hans blick och fångats
i dess svarta garn.

Margherita, Margherita,
till hans hjärtas djup
dras du hjälplös som till alpens
svindelbranta stup.

Margherita, Margherita,
allt hans lust begär,
Margherita, allt hans hjärtas
dolda eld förtär.

Ungdomen och sorgen.

Fantasi från Lac d'Annecy i Savoyen.

I.

Från kända
ställen
i ungdomens land,
i kvällen
de lända
till alpsjöns strand.

Där ljuder
den dallrande
mandolin,
och takten
bjuder
en tamburin.

Och svennen
virat
en blomsterked
åt vännen,
som sirat
sin kjol därmed.

Och kransen
är bunden
af ungmöns hand.
I lunden
går dansen
vid djupets rand.

Gitarren
klingar
som vårens vind.
Men gossen,
som bringar
dess ton, är blind.

De knutit
den lille
en vallmokrans,
som ville
de döfva
hans lust till dans.

Han spelar,
som glömde
han jordens bryn,
som drömde
han hänförd
en himmelsk syn.

Och fröjden
följer
med flöjtens drill,
som stiger
åt höjden
så högt den vill.

De sväfva
alla
med famn i famn,
de kalla
hvarandra
vid ljufva namn.

Än glöder
glansen
i Alpernas snö.
I lunden
går dansen
vid speglande sjö.

II.

Nu höres
en suck ur
cypressernas natt.
Ej störes
däraf deras
dans, deras skratt.

Hvem gråter
allena
i dunkel skog?
På jorden,
de mena,
man gråtit nog.

De taga
blommor
i sina fång
och draga
därin under
skämt och sång.

I spetsen
ljuder
fiolmelodin,
som sjuder
och eldar
som dalens vin.

Ur sömmade
säckpipans
öppna sprund,
där strömmade
tonernas
gamla burgund.

Benägen
den lille,
fast ej han ser,
dem visar
vägen
men spelar ej mer.

Stum hänger
gitarren
på gossens rygg.
Han tränger
till suckarnas
fristad trygg.

I yrande
lekar
färden går,
den blinde
pekar
på dunkelt snår.

Hvem suckar
där åter,
som gåfves ej hopp?
Hvem gråter
där inne?
Låt opp, låt opp!

III.

Där satt en
kvinna
på mossans bädd;
fast ung, lik
natten
hon syntes klädd.

Och kindens
vårar
ej logo mer,
men tårar
föllo
som pärlor ner.

På manteln
de sållade
myrt och viol,
med blåklint
de fållade
hennes kjol.

En doket
från pannan
häftigt grep,
en annan
snodde
af rosor ett rep.

Den yraste
vidjan
kring henne band
och lade
om midjan
hårdt sin hand.

Han hade
henne
i dansen in,
han sade
smekande:
»Du är min.»

Hon följde
leken
med stapplande steg,
med handen
hon höljde
sitt anlet och teg.

En annan
hviskade:
»Du är skön.»
De piskade
henne
med blomsterspön

och ropade
vida:
»Du måste le,
vi måste
din blida
solblick se.»

I vildare
svängar
leken lopp,
ur dallrande
strängar
eld flög opp.

De ropade
alla:
»Hvad heter du,
du skogens
kalla
förgråtna fru?

Vi vilja
hafva
all världen glad,
begrafva
dess sorger
med rosenblad.» —

Men plötsligt
i dansen
hon stilla stod,
och kransen
gled utför
lockarnas flod.

»Hvi söken
I vänner
min dunkla stig?
Jag känner
er icke,
I kännen ej mig.

Förbiden!
Jag kommer
visserlig,
när tiden
är inne,
till dig, till dig.» —

Och innan
de hunno
ta henne fatt,
var kvinnan
famnad
af skogens natt.

Fiolen
med ens fick
en sällsam klang —
den skäraste
strängen
på spelet sprang.

Förvånade
flöjterna
tego en takt,
men pukorna
dånade
oförsagdt.

Ett horn gaf
signalen
till återtåg,
och eko
i dalen
gaf svar, där hon låg.

I dans de
drogo
mot blånande berg,
hvars alper
än logo
i rosenfärg.

IV.

Den blinde
dröjde
i skogen kvar.
Där röjde
Sorgen
sitt dolda förvar.

Hon lade
honom
uti sin famn,
hon sade
honom
hans sköna namn.

De hörde
de flydda
på fjärran håll.
Gitarren
hon rörde,
den klang i moll.

Hvarandra de
togo
hand i hand
och vandrade
sakta
mot alpsjöns strand.

De sköto
ur skuggan
en båt, som där låg,
och vaggande
flöto
på dunkel våg.

Och natten
kläddes
i stjärneskrud.
Från djupa
vatten
klang strängars ljud.

I dimman,
som rörde
den sofvande sjö,
jag hörde
de dallrande
toner dö.

BLANDADE DIKTER

I hyttan.

Där ligger som ett svart och iskallt göt
det järn, som nyss med snabba hvita vågor
och gnistrande af tusen stjärnelågor
ur ugnens ställ i konstgjord fåra flöt.

Nyss sjöd i hjärtat diktens heta svall.
Den bröt sig fram och tog en form, som tvingar.
Måhända, när den lyckats bäst, den klingar,
men ack, den tycks mig nu så hård och kall.

Och dock, om gjuten i en god metall,
skall dikten, kastad i en annans hjärta,
som lågar djupt af mänsklig fröjd och smärta,
å nyo smältas till sitt ursprungssvall.

Hoppets stjärnor.[1]

När nattens stjärnor flytt för morgonglöden,
i solen grufkarln färdig står vid stupet,
han fattar tåget, sjunker ned i djupet,
så mörkt som sorgen och så kallt som nöden.

Allt som han sjunker, solens ljus försvagas,
det strålande, som utgör lifvets borgen.
Så sjunka tusen andra ned i sorgen,
i nödens schakt, där lyckan aldrig dagas.

[1] Dikten är byggd på det kända optiska fenomen, som består däri att man om dagen från bottnen af en grufva med tillräckligt trång dagöppning ser stjärnorna på himmeln.

Dock jo, hvad skönhet honom uppenbara
de mörka djup, dit solens ljus ej tränger —
Se öfver svalget himlen mörkblå hänger
med tusen stjärnor tindrande och klara.

I gevär!

Där vandrar i vinternatten
vid Mälarens frusna vatten
en post under Wrangels borg.
Vakttimmarna långsamt skrida,
på länge är ej att förbida
patrullen från Birgers torg.

Hans fotsteg i skaren trampa
vid fönster med galler och krampa
för luckor af nitadt järn.
Därinom i tornets gömma
all riksens klenoder drömma,
förlitande sig å hans värn.

Ej krona allenast och spira
med stenar som vatten skira,
ej mantel med purpurbräm,
ej äringens äpple, som sväller, —
klenoden, som vakten gäller,
är frihetens diadem.

Han stannar och lyss — ur öster,
hvad suckande tunga röster,
som gå öfver Baltiskt haf!
Hos trosförvanter och fränder
å förriga svenska stränder
gräfs frihetens mörka graf.

Klenoden, som här han vaktar,
månn' jätten den eftertraktar? —
I natten sig sträcker en famn.
Han ser kosackerna nalkas
på löddriga fålar att svalkas
i Nordsjöns böljande hamn.

Han hör deras traf i natten
på sjöarnas bågnande vatten —
de äro i morgon här!
I vinden, som Mälaren sopar,
han djupt inåt landet ropar
med dånande röst: I gevär!

Genom Frankrike.

På gröna fästningsvallen,
som sköljts af sista krigets flod,
som kulor plöjt och fårat
och hjärtan vattnat med sitt blod,

där bärgar nu i solen
en kvinna fredens rika gärd;
vid hennes fötter leker
en gosse med ett brutet svärd.

Sig hvilande från mödan
hon stöder sig mot räfsans skaft
och ser, hur barnet pröfvar
på vapnets tyngd sin unga kraft.

Hon spejar vidt kring himlen,
som nu sig hvälfver sommarblå —
ett moln i öster rufvar
med örnar i sin mörka vrå.

När skall i natten varsnas
på denna vall en annan skörd,
en svart och tät som skogen,
en lefvande och oerhörd?

Då duga icke längre
en kvinnas svaga skördedon,
men ynglingen skall svinga
ett svärd och tända en kanon.

Från hafvet.

I.

En ensam fågel flyger öfver haf
emot det land, hans längtan honom gaf.

I öster sjunken är den öde strand,
där fågeln lyfte mot det gröna land.

Han flugit så igenom dag och natt,
nu känner han sin vinges sena matt.

Han spejar hän mot horisontens rand —
ej syns en skymt utaf hans längtans land.

I väster ligger, lik ett skepp förtöjd,
en gråsvart sky af halfva himlens höjd.

Där bryter fram ur midskepps solens glöd,
se, tacklet brinner, himlen flammar röd,

och hela hafvet purpras af dess brand.
Skall i dess sken han nå sin längtans land?

Men branden slocknar, allt är kallt och dödt,
Hvar får hans vinge hvila? Den är trött.

Och luften darrar, tryckande och dof,
det blixtrar till ur molnkolossens skrof.

Orkanen kommer, af dess hårda hand
han föres längre från sin längtans land.

Han, sjunkande, sig hejdar i sitt fall,
han hör ju tydligt vattnets vreda svall.

Allt närmre brusar nu det mörka haf,
där böljan gapar som en öppnad graf.

II.

Om natten dref ett vrak i öppen sjö
på höjden af Bermudas blomsterö.

Skeppsbrutne klängde sig i ångest fast
vid remnadt skanstak och vid stympad mast.

På deras flarn i nattens mörker föll
en stackars fågel, som än värmen höll.

I svart och ljusgrönt skiftade hans skrud;
bar fågeln dödens eller hoppets bud?

Ännu vid lif dem nästa morgon fann.
När solen blodröd i dess töcken brann,

sjönk vraket ned i hafvets djupa grund,
men fågeln lyfte sig i samma stund,

ty dödens farkost honom lifvet gaf.
Han flyger vingstark öfver rosigt haf.

I väster se, vid horisontens rand,
där ligger skimrande hans längtans land.

Den osynliga dräkten.

Det var en gång en konung,
som seglade öfver sjö.
På fjärran blånande stranden
där bodde en fager mö.
I veten det alle som älsken.

Han bjöd henne land och rike
och krona af klaraste guld.
Hon sade: »Jag har en annan,
och honom är jag huld.»
I veten det alle som älsken.

Då tog han henne i vrede
och förde henne ombord
och gjorde henne till drottning
allt öfver den halfva jord.
I veten det alle som älsken.

Hon klädde sig nu i purpur
med pärlor och guld betäckt,
men närmast intill hjärtat
hon bar en kolsvart dräkt.
I veten det alle som älsken.

Diktens födelse.

Den bild af insjöns sommarstrand,
du håller färdig i din hand,
lif i ett soligt ögonblick
i plåtens silfverfällning fick.

För känslig först för öppen dag,
den dolde sina skygga drag.
Som i ett hjärta gömd den låg,
där intet öga bilden såg.

Nu tål den ljusets klara blick,
ty pröfvotid den genomgick
i fotografens svarta rum,
där dagen är som natten skum.

Och om den skimrar skär och glad,
så har den det från tårars bad;
den fick ej skuggor blott men ljus
från ensamhetens mörka hus.

I sadeln upp!

I sadeln upp! Vi rida
invid hvarandras sida
från lifvets tunga söcken
i gård, i bygd, i dal.
Hvarthän du vill bär färden
från brända trädesgärden
till skogens gröna rike,
där luften möter sval.

En ljusröd åkervinda
vill om ditt lif jag linda
och fästa i girlander
uppå din svarta kjol.
Hvarthän? Mot norr, mot söder?
Åt öster? Nej, åt väster,
där nu i skyar glöder
vår kära sommarsol.

Låt gå om öfverdrifvet
vi älska frihetslifvet,
på glädjens röda blomster
och på hvarandra tro.
Om blott min hand jag sträcker,
när helst jag vill jag räcker
din fina hand, som håller
om spöets silfverklo.

På backens höjd vi stanna.
Håll handen vid din panna,
se öfver nejdens skogar
hvad milsvid härlig syn!
I djupet forsen dånar,
där blänker Långsjöns spegel
och Sörviksfjället blånar
vid horisontens bryn.

Men Rollo kan ej lida,
att här vi längre bida,
han tuggar på sitt betsel,
han skrapar med sin hof.

Till skogens trolska dager
vår egen längtan drager,
vi vilja icke sätta
hans tålamod på prof.

Hallå! I jägarhornet
en treklangsstöt, som klingar,
som ekot återbringar
från berg och dalar vidt.
Hallå! Framåt vi spränga,
och lösa tyglar svänga,
och vidgad näsborr frustar,
och manar svalla fritt.

Se så, nu svänger vägen,
här är en brant belägen,
håll tyglarna tillsamman,
vi ride ej så fort!
Utöfver vägens dike
till vänster nu vi vike,
och skogen sakta sluter
om oss sin gröna port.

I denna trånga kjusa
hör hvilka toner susa,
se hvilka dagrar spela
igenom hvalfven här!
Du får dig undan böja,
att ej din hvita slöja
af trädens sträckta händer
blir gripen — ja, se där!

Du rodnar och du skrattar;
din hand jag plötsligt fattar,
från hjärta och till hjärta
går känslans varma ström.
Ej paradisets gårdar
med svärd en ängel vårdar —
vi färdas i dess lustgård,
om allt ej är en dröm.

Vägledd.

Två liljor luta, prunkande och sköna,
sin hvita kalk mot blomsterglasets rand,
den ena vuxen under himlens solljus,
den andra alstrad af en mänskohand.

Hvarandra äro de så villsamt lika,
att om jag, åtspord, vädjar till min blick,
jag ej kan svara, hvilken Gud har skapat,
hvem af fleuristens konst sin fägring fick.

I öppna fönstret fläktar sommarvinden,
en snöhvit fjäril seglar sakta in.
Han styr sin färd till högra liljans blomkalk,
han leds af Dig; nu vet jag hon är Din.

Påskhymn.

Med klappande hjärta jag vaknar —
hvart flydde du drömmarnas syn,
du skimrande, som jag saknar?
Var det våren, som drog
i den ljusa skyn
öfver fält, öfver skog
och stänkte med rosende hand
öfver dal, öfver berg
sin skiftande färg?
Var det du, som kom
i mitt hjärta in?
Du är min.
Vänd om, vänd om!
Hvart flydde du drömmarnas syn? —
Jag ser ej en ljusnings rand;
men skogens bryn
står svart mot natthimlens kupa,

och sjö och land
än ligga i vinterns band
och sofva sin sömn den djupa.
I öster af moln en mur
sig reser i växlande form.
Skall hvinande vinterstorm
framjaga därur?
Nej, se hvad under!
Är det drömmens gäckande gyckelspel,
som ej mig lemnar?
Se österns molngraf remnar
ofvan och under!
Ej drömmer jag,
i dag är vårens dag,
uppståndelsens ljusa dag!
En ängel i skinande kläder
med vårliga sköna drag
bortvältat stenen från molnens graf
och slitit förseglingens bojor af.
Ur molnportens fång det flammar.
Han kommer han,
som döden öfvervann.
Se lifvets konung träder,
förklarad, ur grafvens kammar.

Och molnens tunga vägg, som är bräckt,
förvandlas med ens till en fladdrande dräkt,
en bländhvit mantel med purpurkant,
som den väldige kastar kring skuldrornas brant.
Och öfver hans hjässa ses trona
af skyar bildad en krona,
lidandets kungliga underpant,
röd ej af guld men af blod
från ett hjärtas sår
och prydd med en skimrande diamant,
en klenod,
klar som en smärtans tår. —

Han sträcker sin hand
öfver sjö och land —
befriade böljorna slå
glittrande blå
mot blomsterstrand.
Hör floden brusar i grönan dal,
och ur skogens sal
strömmar af röster i tusental
en hymn till den eviges ära.

All rymden dallrar af lärkors sång,
som stiger
för första gång
mot himlens höjd
i toner drillande skära:
i dag är vårens dag,
uppståndelsens ljusa dag! —

Men mitt hjärta tiger.
Hvad rör sig där inne nu?
Är det sorg, är det fröjd? —
Det vill sprängas itu.
Är vårens ängel i skimrande skrud
från österns glöd
nedstigen med himmelska bud
till dess innersta vrår,
där han legat död,
min korsfäste Gud,
i långa år? —
Ja, den tunga sten
är lyftad af
från hjärtats mörkaste graf.

Upp Du står,
omgifven af glorians sken,
min ungdoms Gud.
Dig lofvar ock jag
med min stämmas dallrande ljud:
i dag är vårens dag,
uppståndelsens ljusa dag!
Ja, ja,
halleluja!

Dröj!

En julkantat.

Dröj, dröj, signade julekväll,
dröj i våra tjäll,
dröj i våra hjärtan,
dröj där ute i den vida världen
för att söfva smärtan,
för att bryta svärden,
som de bära,
bröder mot hvarandra,
för att lära
dem, som själfviskt vandra,
till att gifva, ej begära,
till att älska andra,
ej sig själfva ära!
Is försmält till tårar,
hjärtats vintrar byt i varma vårar!

Med din frid, som innerligt hugsvalar,
sänk dig öfver jordens skumma dalar,
där millioner kvalda själar bo!
Kom att balsam gjuta
i de sår, som blöda
purpurröda,
trälar, trötta efter blytung möda,
låt en stund få njuta
af din ljufva ro!

På den panna,
som af feber brinner,
lägg en svalkande hand!
Blick, som söker men ej finner
annat än som viker och försvinner,
låt i kväll få stanna
vid en rand
af det fasta land!

Kväll, som ilar, bida
öfver all den vida
skuggomhöljda värld!

Stafkarln, som där ute vankar
allfarsvägen fram med bittra tankar,
led du honom till en vänlig härd,
där han löser tiggarpåsens remmar,
där han tinar sina frusna lemmar,
lutar sig intill en hufvudgärd!

Öfvergifna
gråta i den mörka natten,
väderdrifna
irra på böljande öde vatten —
Tänd för dem ditt tindrande ljus!
Mänskor, fåvitskt trygga,
fröjdehyddor bygga
sig af jordens vittrande grus. —
Lär dem annat veta,
gif dem lust att leta
hörnsten till ett evighetshus!

Dem, som hungra, dem som törsta
efter jordisk glans och vinning,

räck en dryck, som kan dem tillfredsställa,
hämtad från den underbara källa,
hvarur lifvets flöden gå!
Jordens rikaste och största —
lär dem, att det verkligt stora,
krönt med strålar kring sin tinning,
slumrat i en krubbas strå!

Dröj där ute, dröj hos oss här inne,
signade julefrid,
stärk oss af jordens skönaste minne,
bilda i oss ett annat sinne —
icke för tid,
som af vingsnabb förändring vet,
men för en evighet,
att när stoftets former alla
för vårt bristande öga
falnade sammanfalla,
vi må ändtligen,
danade till nya, rena släkten,
möta den evigt strålande morgonväkten.

JOHN ERICSSON

DIKT,

FRAMSAGD VID DET HÖGTIDLIGA MOTTAGANDET AF JOHN ERICSSONS STOFT I STOCKHOLM DEN 14 SEPTEMBER 1890.

I.

På oceanen.

Där plöjer ett skepp Atlantens våg —
Är det ute på hotande härnadståg? —
Kanoner ligga i rader på lur
bak fregattens pansarmur.
Från flaggstången vajar i bukter mjuk
Amerikas stjärnströdda duk;
på däcket vakten i vapen går,
och fartygets namn är Baltimore. —
Men örlig är ej dess syftemål,
kanonerna mäla ett annat mål,
af kulorna göres ej bruk.
Denna stolta färd
är en hyllningsgärd,
hvars like ej varit ett folk beskärd.

Det brusar kring förn på Baltimore,
det yr af Atlantens fragga,
där högt öfver däcket en kista står,
som är svept i en blågul flagga;
vid kistan vakter skyldra gevär.
Den man, som sofver i döden där,
han är svensk,
och hans namn, som ryktet kring jorden bär
vid kanonernas dån,
hans namn är John Ericsson.

En konungs like,
han färdas nu genom sitt rike,
då öfver världshafvets vidd han far.
Se folkens jublande hyllest
på frihetens svinnande strand
och dess återsvar
i hans väntande fosterland
för naturen är icke till fyllest. —
Nej, solen ärar hans ban:
öfver blånande ocean
hon lägger i guld hans eriksgata;

kring skeppets pansrade skrof,
hör, böljorna brusa hans lof
och vindarna sjunga hans ära.
Till hvarje världens hamn
de bära
uti sin famn
hans svenska namn.

II.

John Ericsson.

Yngling än, han längtar bringa gärden
af sin kraft åt älskadt fosterland:
han har mod att öfverge dess strand
för att kunna gagna hela världen.

Jordens folk, de äro alla bröder.
Hafvets gränsflod mannen syns för bred —
och propellerns hvirfvelblad han vred:
öster förs mot väster, norr mot söder.

Slafvar kräla än i farmarns kojor,
mörker höljer deras grymma sår —
hjälten skapade sin monitor
för att spränga millioners bojor.

Res dig upp, du tillhör mänskligheten,
broder gå, när helst du vill och hvart!
Intet gör dig, att din kropp är svart,
blott din själ är hvit och gudsmedveten.

Vaknad frihet öfver världen talar.
Hennes segerdån på Hamptons redd
rullar väldigt öfver hafvens bredd
ända in i Himalayas dalar.

Det är mening med hvart mänskohjärta.
Hvarje ädel viljas fjäderstål
drifver världen mot dess drömda mål:
allas väl förutan någons smärta.

Tömda varda skogens bränslebodar,
jordens stenkolskällare blir tom —
himlens sol är allas egendom.
Se den gamle hennes elddjup lodar.

När för jorden stunda bistra öden,
skall med glöden af Saharas sol
efterfolket omkring dunkel pol
möta kölden och dess nabo döden.

Och han ägnar lifvets sista stunder
åt den rymd, där ögat ej ser strand,
hvarest jorden sväfvar som ett grand —
hvar är ofvan där och hvar är under!

För sitt hopp en ljusets strand han finner.
Släkten kallna under dödens blund,
solar slockna, brustna i sin grund,
men Guds kärleks ureld evigt brinner.

III.

Fäderneslandet.

Mitt fosterland! I flydda tider
du ofta dina flottor mött
vid återkomst från vunna strider,
där härar för din ära blödt.
I dag en segrare anländer
men utan blod vid sina händer.
Hans slagfält var den vida värld
och arbetet hans segersvärd.

Med segrarn blåser in den unga,
i väster födda, friska vind.
Den vidgar ut din klämda lunga,
ger rosor åt din bleka kind.
Statt upp, än kan du lagrar skära!
Ty vet, att arbetet ger ära,
en större ära, än som vanns
med vapenstriders segerglans.

Mitt fosterland! Din döde hjälte
har aldrig kämpat blott för sig.
Fast skild från dig af hafvens bälte,
han hela lifvet älskat dig.
Långt hellre än å fjärran stränder
i tempel, rest af främlingshänder,
han ville hvila, höljd af sand,
uti sitt gamla fosterland.

I missväxtår en silfverkista
med helig Eriks ben blef förd
kring slätten, som ett verk det sista
att blidka tegarna till skörd.
Så när i dag i groningstider
hans kista genom Sverige glider,
skall skjuta upp bland hjärtans brodd
en frihetens och kraftens sådd.

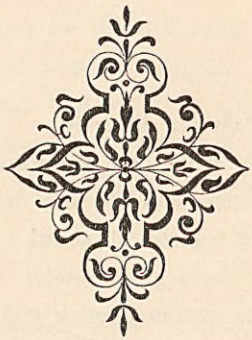

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
-6. SEP. 1974
UMEÅ
X 1974/743